

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Фінансово-економічна діяльність
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Геодезія та землеустрій»
за спеціальністю **193 «Геодезія та землеустрій»**
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник:

(підпис)

Ірина КОНСВА

к.е.н., доцент, доцент кафедри

(прізвище, ініціали)

(вчений ступінь та звання, посада)

фінансів, банківської справи та страхування

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	протокол від 30.05.2023	№ 23
	 (підпис) Гесник М.М.	

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Наталія КАПІНОС

Декан факультету, де реалізується освітня програма

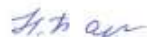
Олег РОГОВЕНКО

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНИК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 04.07. 2023 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Фінансово-економічна діяльність		
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра фінансів, банківської справи та страхування		
3	Статус ОК	Обов'язковий		
4	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій» за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»		
5	Рівень НРК	перший (бакалаврський) рівні вищої освіти		
6	Семестр та тривалість вивчення	Денна/Заочне 8 семестр, 15 тиждень / 9 семестр, 15 тижнів		
7	Кількість кредитів ЄКТС	3		
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) - 30/14		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
	Денна форма навчання	16	14	-
	Заочна форма навчання	8	6	76
9	Мова навчання	Українська		
10	Викладач/Координатор освітнього компонента	Конєва Ірина Іванівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування		
11	Контактна інформація	Аудиторія 406е, тел.. +380952510318, E-mail:ii_koneva@ukr.net		
12	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент забезпечує базову підготовку фахівця якісно нового рівня, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми дослідницького характеру у галузі фінансової та економічної діяльності, спрямований на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо аналізу таких економічних категорій, як прибуток, собівартість, капітал, податки, кредит. Наукове розуміння проблем фінансів, кредитних і податкових відносин є необхідною складовою становлення професійних економічних знань студентів. Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення засад фінансово-економічної діяльності підприємств.		
13	Мета освітнього компонента	Метою вивчення курсу є засвоєння порядку здійснення, нормативного регулювання і особливостей виконання фінансово-економічної діяльності підприємствами України в сучасних умовах трансформаційних перетворень, а також вивчення засад проведення діяльності з оцінки земельних ділянок України. Формування у студентів знань, вмінь та навичок аналізу основних напрямів фінансово-економічної діяльності підприємств України.		
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на: математичні методи і моделі; економічна теорія; земельне право. 2.Освітній компонент є основою для: землевпорядне проектування, основи земельного кадастру; оцінка землі та нерухомості.		

15	Політика академічної доброчесності	Дотримання засад політики академічної доброчесності реалізується на засадах положень «Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ» Списування – завдання не зараховується. Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується. Плагіат – завдання не зараховується..
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2101

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹			Як оцінюється РНД
	ПРН 3	ПРН 7	ПРН 11	
ДРН 1 розуміти сутність, необхідність і особливості здійснення фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм та галузей; аналізувати вплив факторів на фінансово-економічну діяльність підприємств; розуміти основи організації державного регулювання розвитку суб'єктів господарювання.	x			Тести, доповіді з презентацією
ДРН 2 демонструвати навички для визначення структури власного капіталу, основних фондів та обігових активів суб'єктів господарювання; розраховувати основні показники результативності фінансово-економічної діяльності підприємства, а саме: прибутку та рівня рентабельності.	x		x	Розв'язання розрахункових задач
ДРН 3 застосовувати теоретичні знання щодо оподаткування суб'єктів господарювання; розуміти основи кредитування підприємства та розраховувати показники його кредитоспроможності.		x		Розв'язання розрахункових задач
ДРН 4 розуміти сутність поняття «земельна ділянка» і її особливості, як засобу виробництва, сутність нормативно-правового регулювання оцінки земельних ділянок в Україні, принципи землеоціночної	x	x	x	Тести, доповіді з презентацією практичні,

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

діяльності; застосовувати методи грошової оцінки земель; розраховувати витрати на земельні поліпшення або спорудження об'єктів нерухомого майна на земельній ділянці.				ситуаційні завдання
---	--	--	--	---------------------

ПРН 3. Знати нормативно-правові засади забезпечення питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні.

ПРН 7. Використовувати методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімань та ведення державного земельного кадастру.

ПРН 11. Володіти методами землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природоохоронного характеру та інших чинників.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з.		
Тема 1. Порядок і нормативне регулювання фінансово-економічної діяльності підприємств України. 1. Сутність, необхідність і особливості здійснення фінансово-економічної діяльності. 2. Види, сутність і механізми функціонування підприємства. 3. Вплив факторів на фінансово-економічну діяльність підприємств. 4. Засоби державного регулювання розвитку суб'єктів господарювання. 5. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм та галузей.	2/2	/2	8/10	1,2,3,
Тема 2. Формування власного капіталу підприємства 1.Власний капітал підприємства: функції, складові та оцінка. 2.Формування статутного капіталу акціонерних товариств. 3.Статутний капітал товариств з обмеженою відповідальністю: формування та управління ним. 4.Пайовий та резервний капітал підприємств	2/	2/	8/8	1,2,3,
Тема 3 Фінансові ресурси суб'єктів господарювання та джерела їх формування	2/2	2/	8/10	1,2,3,

²Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури 6

1.Поняття ресурсів, факторів виробництва, які використовують підприємства. 2.Роль і необхідність землі як фактору виробництва. 3. Основні фонди, сутність та вплив на результати діяльності. 4 Обігові активи сутність та вплив на результати діяльності. 5.Фінансові і трудові ресурси.				
Тема 4 Сутність оподаткування підприємств і принципи побудови сучасної податкової системи 1. Сутність оподаткування підприємств і податкова система. 2. Оподаткування прибутку підприємств. 3. Непрямі податки, які сплачують підприємства	2/	2/2	6/8	1,2,3,
Тема 5 Фінансово – економічні результати діяльності суб'єктів господарювання 1.Сутність основних показників результативності фінансово-економічної діяльності підприємства. 2.Прибуток як абсолютний показник прибутковості фінансово-економічної діяльності. 3.Собівартість: визначення, зміст. 4.Порядок визначення, особливості застосування показника рівня рентабельності як відносного показника прибутковості фінансово-економічної діяльності.	2/2	2/	8/10	1,2,3,
Тема 6 Організація кредитування суб'єктів господарювання 1. Організація кредитування підприємств. 2. Види та функції кредиту. 3. Показники кредитоспроможності підприємства.	2/	2/	6/10	1,2,3,
Тема 7 Оцінка земельних ділянок у сучасних умовах трансформаційних перетворень України 1.Сутність поняття «земельна ділянка» і її особливості, як засобу виробництва. 2. Нормативно-правове регулювання оцінки земельних ділянок в Україні. 3.Принципи землеоціночної діяльності.	2/	2/2	8/10	4,5,6,7,8
Тема 8 Методи грошової оцінки земель 1.Основні методи грошової оцінки земель. Порядок документообігу за результатами оцінки 2.Капіталізація чистого операційного або рентного доходу. 3.Зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок. 4. Врахування витрат на земельні поліпшення або спорудження об'єктів нерухомого майна на земельній ділянці.	2/2	2/	8/10	4,5,6,7,8
Всього	16/8	14/6	60/76	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Розуміти сутність, необхідність і особливості здійснення фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм та галузей; аналізувати вплив факторів на фінансово-економічну діяльність підприємств; розуміти основи організації державного регулювання розвитку суб'єктів господарювання.	Лекції-обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), індивідуальна та групова форма роботи, аналіз конкретних виробничих ситуацій, тестування.	2/4	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	8/10
ДРН 2. Демонструвати навички для визначення структури власного капіталу, основних фондів та обігових активів суб'єктів господарювання; розраховувати основні показники результативності фінансово-економічної діяльності підприємства, а саме: прибутку та рівня рентабельності.	Лекції-обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), індивідуальна та групова форма роботи, розв'язання розрахункових задач, тестування.	12/4	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	24/ 28
ДРН 3.Застосовувати теоретичні знання щодо оподаткування суб'єктів господарювання; розуміти основи кредитування підприємства та розраховувати показники його кредитоспроможності.	Лекції-обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), індивідуальна та групова форма роботи, Розв'язання розрахункових задач тестування.	8/2	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	12/ 18
ДРН 4. Розуміти сутність поняття «земельна ділянка» і її особливості, як засобу виробництва, сутність	Лекції-обговорення, використання електронних	8/4	Самостійна робота з підручником, виконання	16/20

нормативно-правового регулювання оцінки земельних ділянок в Україні, принципи землеоціночної діяльності; застосовувати методи грошової оцінки земель, розраховувати витрати на земельні поліпшення або спорудження об'єктів нерухомого майна на земельній ділянці.	засобів навчання (мультимедійне обладнання), індивідуальна та групова форма роботи, Розв'язання розрахункових задач. аналіз конкретних виробничих ситуацій, тестування.		індивідуальних завдань	
--	---	--	------------------------	--

Дистанційне навчання реалізується через систему дистанційної освіти (СДО) з використання платформи Moodle. Матеріали для вивчення дисципліни викладені на сторінці курсу «Фінансово-економічна діяльність» у відповідності до навчальної програми. З кожної теми студентам надається лекційний матеріал, додаткові навчальні матеріали у вигляді методичних рекомендацій для практичних занять та самостійної роботи, а також перелік завдань для практичних робіт. Для оцінювання роботи студентів на практичних заняттях по темах дисципліни передбачено блок тестових питань, практичних завдань.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування	50/50%	На практичних заняттях (за розкладом)
2.	Тест множинного вибору (проміжна атестація)	15/15%	На 7 тижні
3.	Індивідуальні завдання для самостійного виконання	35/35%	На 14 тижні

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно
Тестування	< 30 балів надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	30-35 балів надано вірну відповідь на 60% -74% завдань	36-42 балів надано вірну відповідь на 75% - 89% завдань	43-50 балів надано вірну відповідь на 90% та більше завдань
Тест множинного вибору (проміжна атестація)	< 8 балів < 5 вірних відповідей	8-10 ,балів 5-6 вірних відповідей	11-13 балів 7-8 вірних відповідей	14-15 балів 9-10 вірних відповідей

Індивідуальні завдання	< 20 балів <i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	20- 26 балів <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті.</i>	27-30 балів <i>Виконано усі вимоги завдання.</i>	31-35 балів <i>Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії.</i>
------------------------	---	---	---	--

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо роз'яснення конкретних ситуацій під час аудиторної роботи	На лекційних та практичних заняттях (за розкладом)
2	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	Практичне заняття (за розкладом)
3	Доповідь з презентацією за тематикою питань самостійного вивчення дисципліни	Через тиждень
4	Самооцінка тестування за темами	Практичне заняття (за розкладом)
5	Розв'язання розрахункових задач	Практичне заняття (за розкладом)

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і нормативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/>

2. Фінанси підприємств: навчальний посібник за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с. https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Finansy_pidpr15.pdf

3. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. <https://condor-books.com.ua/ekonomika/ekonomika-pidpriemstva-pidruchnik.html>

4. Нормативна грошова оцінка земель в Україні : навчальний посібник / Паньків Зіновій, Ямелинець Тарас. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 344 с. <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Normativna-oc-zemel-Pankiv-YAmelynets-2021.pdf>

5. Про оцінку землі: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>

6. Про затвердження Порядку нормативної грошової оцінки земель населених пунктів: затв. наказом М-ва аграрної політики та продовольства України від 25.11.2016 № 489. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1647-16>

7. Про затвердження Порядку нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів): затв. наказом М-ва аграрної політики та продовольства України від 22.08.2013 № 508. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1573-13>

8. Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення»: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2016 № 831. URL: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2016- %D0%BF](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2016-%D0%BF)

6.1.2.Методичне забезпечення

1.Шалигіна І.В. «Фінанси підприємств. Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з дисципліни для студентів 4-2с.т. (5) курсу підготовки бакалаврів за спеціальністю: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форми навчання». – Суми. – 2019. – 60с. (протокол № 4 від 22.03.19 р).

2. Шалигіна І.В. «Фінанси підприємств. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи студентів з дисципліни для студентів підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (4 (2с.т) курсу денної і 5 (1с.т) курсу заочної форми навчання)». Суми, 2018. – 45с.

3. Шалигіна І.В. «Фінанси підприємств. Конспект лекцій для студентів підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (4 та 2ст курсу денної та 5 (2ст) курсу заочної форми навчання). Суми. 2020. – 187с

6.1.3. Інші джерела

1. Податковий Кодекс України .URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws>

2. Бюджетний Кодекс України URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

3.Господарський кодекс України / Верховна Рада України : Закон України від 16 січня 2003р. № 436-IV, ст.1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nred=436-15](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nred=436-15)

4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>

5.Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

6.Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Державного служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

8.Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

9.Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

6.1.4. Програмне забезпечення

1. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2101>